

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

NOVÁ LUBOVŇA

2007 - 2013

apríl 2007

Vypracoval Flanc spol.s r.o., BSK EUROPE v spolupráci s Obecným úradom
v Novej Ľubovni a pracovnou skupinou miestnych občanov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

NOVÁ LUBOVŇA

2007 - 2013

apríl 2007

Vypracoval Flanc spol.s r.o., BSK EUROPE v spolupráci s Obecným úradom
v Novej Ľubovni a pracovnou skupinou miestnych občanov.

Obsah

1. Úvod.....	2
Legislatívne zázemie.....	2
Poslanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.....	2
Proces tvorby programu rozvoja obce Nová Ľubovňa.....	3
2. Ekonomické a sociálne východiská	4
Socio-ekonomická analýza	4
SWOT analýza.....	7
Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	14
3. Rozvojová stratégia.....	14

1. Úvod

Legislatívne zázemie

Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, vo svojom článku I § 2 definuje prechod pôsobnosti obce. Na úseku regionálneho rozvoja prechádzajú pôsobnosti:

- Vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- Vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- Koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Na zákon č. 416 nadväzuje zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ustanovuje základnú štruktúru Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ten pozostáva z analýzy hospodárskeho a sociálneho prostredia obce, ustanovenia základných smerov jej rozvoja v podobe priorít projektových zámerov a návrhu finančného a administratívneho zabezpečenia plnenia programu.

Význam a užitočnosť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

- Vypracovaním programu rozvoja splní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Princíp programovania hovorí, že podpora zo zdrojov Európskej únie sa viaže na vypracovanie programových dokumentov.
- Programovým dokumentom na úrovni obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len program rozvoja obce).
- Možnosť získať verejné zdroje z rozpočtu EÚ a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov do podoby programu rozvoja umožní obci zorientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nenahradza územno - plánovaciu dokumentáciu a územno - plánovacie podklady, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno - plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územno - plánovacím dokumentom Územný plán obce alebo zóny. Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt (Zákon 237/2001 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku). Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce musia byť v súlade s existujúcou schválenou územno - plánovacou dokumentáciou, prípadne podkladmi, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jeho jednotlivých zámerov.
- Jasné stanovenie rozvojových priorit umožní Novej Ľubovni realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach. Posilní obec v uvedomení si vlastnej jedinečnosti a vlastného prínosu pre prosperitu Severného Spiša, širšieho regiónu Prešovského kraja, štátu a Európskej únie.
- Program rozvoja obce, ktorý je zostavený za aktívnej účasti občanov, zvýši u občanov pocit spoluzodpovednosti za život v obci. Obecná samospráva tak v občanoch získa partnerov – spolurealizátorov miestneho rozvoja.
- Žiadatelia, ktorí chcú prihlásiť svoje projekty do grantovej schémy, získajú z programu rozvoja obce informácie do analytickej časti projektov. Taktiež získavajú z tohto dokumentu informácie o možných partneroch a iných zámeroch v obci, ktoré súvisia s ich projektmi.

Proces tvorby programu rozvoja obce Nová Ľubovňa

Program rozvoja obce Nová Ľubovňa vychádza z dlhodobej vízie obyvateľov využiť krásu krajiny a polohu obce pre rozvoj podnikania, predovšetkým v cestovnom ruchu.
Pracovná skupina zadefinovala víziu rozvoja obce takto:

Obec, ktorá je naším domovom, poskytuje dobré podmienky pre príjemné bývanie v čistom životnom prostredí, ponúka bohaté kultúrne, spoločenské a športové výzitie, kvalitné vzdelávanie, dôstojný život pre starých a chorých a možnosti rozvoja cestovného ruchu v turisticky zaujímavej lokalite.

V procese tvorby programu sa v rokoch 2006 - 2007 stretávali občania, ktorí vytvorili pracovnú skupinu. Pracovná skupina pozostávala z :

Jozef Kaleta, starosta obce

Anna Smoroňová, sekretárka

Jozef Jendrichovský, administratívny pracovník

Mgr. Bernadeta Hajasteková, učiteľka

Ing. Jozef Repka, konateľ stavebnej firmy

Anna Konkoľová, vedúca folklórneho súboru

Martina Kaledová, nezamestnaná

Anna Konkoľová, matrikárka

Pavol Sás - poslanec obecného zastupiteľstva, zástupca riaditeľa Ľubovnianského múzea

Pracovná skupina pracovala pod metodickým vedením Flanc spol. s r.o. a BSK EUROPE. V priebehu stretnutí vypracovala rámec programu rozvoja obce. Poskytla podklady pre analýzu súčasného ekonomickej a sociálneho života v obci a pre SWOT analýzu. Dohodla sa na strategických cieloch a vízii. Vypracovala prehľad rozvojových zámerov, ktoré usporiadala pod tri strategické ciele. Zadefinovala orientačnú finančnú požiadavku, hrubý časový rámec, realizátorov a partnerské subjekty týchto zámerov. V spolupráci s Flanc spol. s r.o. a BSK EUROPE identifikovala možné zdroje ich financovania. Návrh programu bol predložený na pripomienkovanie členom pracovnej skupiny a poslancom obce.

Podklady na spracovanie SWOT analýzy boli spracované na základe dotazníkov, ktoré boli vyplňované občanmi obce, pracovnou skupinou a Obecným úradom Nová Ľubovňa.

Výsledný produkt pozostáva z nasledovných časťí:

Nová Ľubovňa dnes – zmapovanie súčasných zdrojov v obci a SWOT analýza silných stránok a slabých stránok, príležitostí a ohrození.

Nová Ľubovňa v budúcnosti – zadefinovanie vízie a strategických cielov rozvoja a pomenovanie rozvojových zámerov spadajúcich pod jednotlivé ciele. V zámeroch je uvedená orientačná finančná požiadavka potrebná na realizáciu, sú tam uvedení nositelia a partneri jednotlivých rozvojových zámerov.

Koordinácia pri napĺňaní rozvojového programu – kapitola pojednáva o ekonomických a sociálnych partneroch, inštitúciách ako aj finančných nástrojoch a podmienkach financovania z fondov EU. Tiež vysvetľuje, prečo je potrebná vzájomná koordinácia pri realizácii programu rozvoja.

2. Ekonomické a sociálne východiská

2.1 Socio-ekonomická analýza

Obec Nová Ľubovňa leží južne od Starej Ľubovne na severnom okraji Levočských vrchov v nadmorskej výške 562 m. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 562 mnm.

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1308. Zakladateľom Novej Ľubovne bol syn uhorského palatína Ondreja Abu, magister Ján. On vydal 21. januára 1308 v Spišskej Sobote listinu, ktorou poveril akiste tunajšieho nemca Helbranda založením obce s menom Ľubovniansky Potok (Liblow Potoka) v údolí potoka Ľubovňa, ako sa vtedy volala dnešná Jakubianka. Helbrand mal pozháňať ľudí, usadiť ich tu v novozaloženej dedine. Na dobu 16 rokov boli oslobodení od akýchkoľvek daní a dávok. Po uplynutí uvedenej doby mali platiť trikrát ročne po 24 poľských grošov za každý lán ako pozemkovú daň a okrem toho mali odvádzat raz ročne 16 grošov ako vojenskú daň. Žiadne iné poplatky a roboty nemali konáť. Dostali však tiež výsadu, že mohli v tunajšom potoku voľne chytia ryby a v okolitých lesoch voľne pol'ovať. Okrem toho mali aj zvláštne privilégium, že vo svojom chotári mohli slobodne hľadať zlato, striebornú alebo inú rudu a soľ a mohli ich aj voľne ťažiť. Dalo sa predpokladať, že obrovské kopce v okolí môžu v útrobách skrývať rudy.

Nová Ľubovňa patrila k panstvu k hradu Ľubovňa. V roku 1364 sa spomína pod menom Nuelublow alebo Neu-Lublau. V roku 1408 ich dostal spolu s hradom tajný kancelár kráľa Žigmunda Peter Perínsky, ale v roku 1410 mu ich panovník zase odňal a dal mu miesto nich iné majetky. Vtedy sa uvádza názov obce Wyliblio, čiže už po maďarsky Nová Lubovňa /Uj Lubló/. Neskôr, v 16. storočí, nachádzame už aj názov Nowa Lubowla, akiste pod vplyvom poľských správcov.

V 18. storočí mali Probstnerovci na území Novej Ľubovne vysokú pec a železné hámre, ktoré zanikli až po roku 1867. Obec bola veľká. V roku 1828 mala 182 domov a vykazuje sa až 1312 obyvateľov. V roku 1833 - 1838 sa zaviedla prvá pozemková kniha, podľa ktorej v obci bolo 110 sedliakov, ktorí mali všetci po 3/8 usadlosť, teda zhruba po 20 000 štvorcových siahach /1 štvorcová siahá cca 1,8 štvorcového metra/. Celá obec mala 41 1/8 usadlosťi, čo činilo asi 1679,37 kat. jutár. Bol tu aj panský majer, v ktorom bol tzv. Schwabenplatz /Švábske námestie/, na ktorom pracovalo 18 želiarov a bol tu aj hámor.. V roku 1870 mala Nová Ľubovňa /spolu s kúpeľami/ 204 domov a 1031 obyvateľov.

Na území obce dnes žije 2 762 obyvateľov, z toho 1 377 žien a 1 385 mužov. V obci sa nachádza 1 856 ekonomicky aktívnych občanov (údaje z apríla 2007). V Novej Ľubovni je výrobne aktívne poľnohospodárske družstvo, urbárna spoločnosť, prevádzka na výrobu obuvi, pekáreň, firma na spracovanie a distribúciu liečivých rastlín, prevádzka na spracovanie mäsa a výrobu mäsových výrobkov.

V obci pôsobí cca 40 malých podnikateľov v rôznych odvetviach ako sú potraviny, krajčírstvo, reštauračná činnosť, ubytovacie služby, predajne rôzneho charakteru, stavebná činnosť.

K decembru 2006 bolo evidovaných na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni 83 uchádzačov o zamestnanie.

Slovenskej národnosti je 97 % obyvateľstva, k Rómskej národnosti sa hlásia 3 % obyvateľov Novej Ľubovne. Zdrojom údajov je matrika v Novej Ľubovni.

Spoločensky významnú infraštruktúru v obci tvorí kostol, základná škola, materská škola, telocvična, kultúrny dom a športový areál (ihisko).

Najvýznamnejšou kultúrnou pamiatkou je rímsko-katolícky kostol zasvätený sv. Jánovi Evanjelistovi.

K technickej infraštruktúre sa radia miestne komunikácie v celkovej dĺžke 6 423 m (1661 m prašné, 4762 bezprašné) a chodníky v dĺžke 6 800 m. V obci sú vybudované tri mosty a jedna lávka pre peších. Verejný vodovod na vybudovaných cca 80% obyvateľstva, plynovod asi 95% obyvateľstva. Obec je napojená na verejnú kanalizáciu, ktorú využíva asi 50% obyvateľstva obce.

Súčasťou obce je aj miestna časť – Novoľubovnianske kúpele, bohatá na minerálne pramene. Prvá písomná zmienka o nich je už z roku 1810, kedy sa pramene minerálnych vôd využívali na pitné kúry a liečebné účely. Výdatný prameň minerálnej vody Andrej je prístupný verejnosti. V historickom lesoparku Ľubovnianskych kúpeľov sú štyri exempláre Borovice pyrenskej (jedinej na Slovensku). V súčasnosti sa lokalita využíva na rekreačné účely.

Významné osobnosti z histórie obce:

- generácie **Probsnerovcov** – majitelia železných hutí v 19. storočí
- **Rura Ján, E.** sa narodil 26. 10. 1898 v Novej Ľubovni. Kňaz pôsobiaci v Amerike, tajomník Spolku slovenských katolíckych kňazov v USA, v roku 1948 vymenovaný pápežom Piom XII. za pápežského komorníka
- **Ignác Žemba** sa narodil 26. 4. 1917 v Novej Ľubovni. Pôsobil ako kňaz v Liptovskej Lužnej od roku 1954, Batizovciach v rokoch 1960 - 1977 a po roku 1977 odchádza na dôchodok do rodnej obce, kde pôsobil do roku 1982. Zomrel 6. augusta 1992 v Pezinku v 76. roku života a v 50. roku kňazstva. Je pochovaný na cintoríne v Pezinku.
- **Peter Kmeč** sa narodil 10. 8. 1925 v Novej Ľubovni. Za kňaza bol vysvätený potajomky v roku 1950 v Rožňave. Pôsobil v Námestove, Spišskej Belej a Spišských Hanušovciach. V roku 1961 v tejto obci tragicky zahynul pri autonehode vo veku 37 rokov. Je pochovaný na cintoríne v rodnej obci.
- **Reverend Andrej J. Turlík** sa narodil 26. novembra 1920 v meste Leckone v americkom štáte Pensylvánia. Jeho rodičia Konštantín Turlík a Alžbeta Turlíková, rodená Jendrichovská pochádzali z Novej Ľubovne. Pôsobil vo viacerých farnostiach v Pensylvánii.

Významné osobnosti súčasnosti:

- **Ing. Daniel Jendrichovský**, generálny manažér košického basketbalového klubu a slovenskej reprezentácie
- **Eva Repková**, šachová veľmajsterka
- **Jaroslav Kaleta**, niekoľkonásobný juniorský majster Slovenska v zápasení
- **Jozef Podolský**, majster SR v kulturistike - kategória dorastencov
- **Pavol Barlík** - člen extraligového mužstva Prešov vo volejbale
- **Mário Kurali** - reprezentant SR v hokeji - kategória juniorov

Obec nemá spracovanú územno – plánovaciu dokumentáciu. V súčasnosti sa táto dokumentácia spracováva.

Informácie o Novej Ľubovni možno nájsť v rôznych zdrojoch. V r. 1958 bola založená obecná kronika. V súčasnosti sú dostupné informačné brožúry vydané k 690. výročiu prvej písomnej zmienky o obci (1998). Informácie nájdeme na web stránke www.novalubovna.sk a v Malom slovníku spišských obcí.

V obci sa nachádza aj niekoľko inštitúcií a organizácií: obecný úrad, urbáriát – pozemkové spoločenstvo vlastníkov, farský úrad, poľnohospodárske družstvo, základná škola, materská škola a pošta. Nezastupiteľnú úlohu tu majú aj občianske združenia ako sú Dobrovoľný hasičský zbor, Miestny spolok Slovenského červeného kríža, Klub dôchodcov, ERKO – hnutie kresťanských spoločenstiev mládeže, Vidiecka asociácia mládeže, miestna organizácia Slovenského zväzu včelárov, Farská charita, miestna organizácia protifašistických bojovníkov, poľovnícky zväz, jazdecký klub a športový klub.

V obci Nová Ľubovňa je bohatá kultúrna činnosť. Goral'ským tradíciám sa venuje ženská folklórna skupina Pastrník, detsky folklórny súbor Pramienok pri miestnej základnej škole, ľudová hudba Pastrnoci, ktorá je známa v širokom okolí a goralská hudba Bratia Jendrichovskí.

Obec Nová Ľubovňa je členom ZMOS, ZMOS Spiša, Ľubovnianskeho regionálneho združenia, Mikroregiónu Ľubovnianka, Združenia Torysa, Euroregiónu Tatry a Regionálneho vzdelávacieho centra Štrba.

V obci pôsobia tieto prevádzky a podnikateľské subjekty:

Karol Kmeč – Kominárstvo

MUDr. Veronika Bobuľská – Detská ambulancia

PhDr. Ladislav Žilecký – BARBORA penzión

Miroslav Arendáč – MVE (malá vodná elektráreň)

Ing. Štefan Olšavský – PD Nová Ľubovňa

Jednota SD Prešov – Potraviny 316

Jednota SD Prešov – Potraviny Glóbus

Anton Hudák – Kotlina ubytovanie

Calendula a.s. – výroba a spracovanie liečivých rastlín

Pekáreň Kristián

Slavomír Svitana – SLAVEX potraviny

Ladislav Repka – Hrnčiarstvo

Darina Štefančíková – Krajčírstvo

Peter Štelmach – Štelka Penzión

Ľubica Kmečová – Lacné odevy

MUDR. František Petrík – Psychiatrická ambulancia

Gregor Hudák – Pekáreň Goral'

Ing. Pavol Hudák – Ľubovnianka – predajňa potravín, textilu a rozličného tovaru

Viera Reľovská – Kvetinárstvo

Ing. Milan Štupák – IVS vodné stavby

Ing. Vincent Orlovský – Spectra – predaj nábytku a elektrických svietidiel

Miroslava Orlovská – TINEA – predaj stavebného materiálu

Jozef Kaleta – Stavebná činnosť

Vladimír Ochotnický – EUROEXPRES – autoopravovňa

Pavol FUCHS – Čerpacia stanica

Jednotný majetkový fond – Hotel Ľubovňa SOREA

František Repka – Ubytovacie zariadenie

František Štelmach – Elektrikár

Viktor Vojčák – Autoopravovňa

Stanislav Arendáč – Autoopravovňa

František Korub – Predaj autodielov

Jozef Mačuga – Penzión SILVIA, NLK

Katarína Folvarčíková – Potraviny

Peter Aftanas – Predaj zmrzlín

Viera Kaletová – Pohostinstvo

MUDR. Tibor Bukovský – Praktický lekár pre dospelých

MUDR. Stanislav Jasovský – Stomatológ

MUDR. Ľudmila Škvarová - Stomatológ

2.2 SWOT analýza

Výraz SWOT je skratkou štyroch anglických slov: S – strengths (silné stránky), W – weaknesses (slabé stránky), O – opportunities (príležitosti), T – threats (ohrozenia). SWOT analýza je metóda umožňujúca získať názor obyvateľov na silné a slabé stránky života v obci. Zároveň pomáha urobiť obraz o príležitostach, ktoré má obec pre svoj rozvoj a ohrozeniach, ktoré môžu tomuto rozvoju zabrániť. Zatiaľ čo pomenúvanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci, identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedomenie si vonkajších faktorov, ktoré na kvalitu života obce vplývajú. Napríklad: silnou stránkou obce môžu byť ľudia, ktorí majú zručnosti na remeselné podnikanie. Slabou stránkou môže byť neochota týchto ľudí ich zručnosti "speňažiť". Príležitosťou môže byť dobré legislatívne prostredie, ktoré vytvára priaznivé podmienky pre začatie podnikania. Ohrozením môže byť nezáujem báňk podporovať malé podnikanie.

SWOT analýza obce Nová Ľubovňa je rozčlenená do nasledovných oddielov:

- Ľudia a ich záujmové združenia
- Technická infraštruktúra a doprava
- Ekonomika a služby
- Životné prostredie a cestovný ruch
- Občianska infraštruktúra
- Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Ludia a ich záujmové združenia

Vízia: Obec s nízkou mierou nezamestnanosti, so vzdelanou a flexibilnou pracovnou silou s rovnakými možnosťami

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ľudia sú veľmi hrdí na svoju minulosť ▪ v ľuďoch je pocit silnej identity k obci ▪ v obci sú lídrovské osobnosti aj medzi mladými ľuďmi ▪ v minulosti v obci pôsobilo divadlo ▪ významní novolubovňanskí remeselníci (hrnčiar Ladislav Repka, rezbár Karol Hudák,, rezbár Peter Beňák) ▪ možnosti dovzdelávania a rekvalifikácií ▪ športovo založení obyvatelia s organizačnými skúsenosťami ▪ životný štýl občanov je založený na súdržnosti viacgeneračnej rodiny a na roľníckych tradíciah ▪ s obcou aktívne spolupracujú združenia futbalový klub, dobrovoľnícky hasičský zbor ▪ obec je členom mikroregiónu Lubovnianka ▪ pri aktivitách v poľnohospodárstve je ochota malých poľnohospodárov si pomáhať (pri kosení, hrabaní, žatve atď.). ▪ starí ľudia hľadia do budúcnosti ▪ demografický vývoj priaznivý ▪ v obci vytvorené silné športové zázemie (futbalový klub, dobrovoľnícky hasičský zbor) ▪ ochota mladých ľudí podnikať ▪ folklórny súbor Pastrník, detsky folklórny súbor Pramienok, folklórne hudobné skupiny Bratia Jendrichovskí, Pastrnoci, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slabo zastúpená čo do počtu je mladá generácia (cestujú za prácou do zahraničia) ▪ nedostatok pracovných miest v regióne ▪ nedostatočná vzdelanostná úroveň obyvateľov ▪ mladí ľudia založený skôr komerčne ▪ z obce sa vytratili výrazné osobnosti ▪ neochota ľudí zapájať sa do verejného života ▪ nedostatok vzdelaných ľudí v oblasti služieb a ovládajúcich cudzie jazyky ▪ odliš kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia, do väčších miest za prácou a bývaním ▪ slabá motivácia ohrozených skupín k ďalšiemu vzdelávaniu a získavaniu zručností ▪ slabé podnikateľské prostredie ▪ nedostatok lídrov medzi mladými
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivovať záujem mladých ľudí o veci verejné ▪ vzťah mladých k výtvarnému umeniu a hudbe ▪ prístup k verejným informáciám – verejnemu informačnému systému ▪ vznikanie nových efektívnych a flexibilných vzdelávacích, informačných, sociálnych, poradenských a motivačných aktivít a organizácií 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slabá motivácia malých a stredných podnikateľov vytvárať nové pracovné miesta ▪ odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia

Technická infraštruktúra a doprava

Vízia: Obec s vyhovujúcou technickou infraštruktúrou a bezproblémovou dostupnosťou

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ obec je sprístupnená cestou, ktorá viedie z okresného mesta Stará Ľubovňa ▪ príjem signálu mobilného operátora Orange a T-mobile je kvalitný ▪ verejný vodovod dostupný 100 % obyvateľstva ▪ dobudováva sa kanalizácia ▪ obec je plynofikovaná ▪ škola je počítačovo dobre vybavená ▪ dobrý potenciál pre využívanie alternatívnych zdrojov energie - množstvo drevnej hmoty, (biomasy) ▪ rozpracovaný územný plán 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kanalizácia v 50% obce neexistuje ▪ obec má chodníky pre chodcov, nutnosť rekonštrukcie 60 % chodníkov ▪ v obci nie je zabezpečený odtok dažďovej vody ▪ neexistujúce bezprašné prepojenie do novolubovianskych kúpeľov ▪ nevyhovujúca verejná doprava (nízka frekvencia spojov, najmä počas víkendov) ▪ chýbajúce cyklochodníky, turistické a náučné chodníky ▪ nedostatok bezbariérových prístupov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ blízkosť Ľubovniacich kúpeľov je príležitosťou pre vybudovanie turistického, cyklistického chodníka ▪ prírodné podmienky v prípade záujmu umožňujú využiť alternatívne zdroje energie (malé vodné elektrárne) ▪ blízkosť vodných zdrojov, ktoré môžu byť zdrojom vody pre umelé zasnežovanie ▪ obec má urobený Register obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozemky vhodné na výstavbu komunikácií nie sú majetkovo vysporiadane

Ekonomika a služby

Vízia: Obec s dostatočným počtom pracovných miest, kvalifikovaných pracovníkov a spokojných živnostníkov

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ obec má výbornú polohu pre rozvoj turizmu, leží v blízkosti Novoľubovnianskych kúpeľov, Ľubovnianskeho hradu, Pienin ▪ dobrá spolupráca medzi podnikateľskými subjektami v obci ▪ samozamestnanosť ▪ remeselní zruční pracovníci ▪ občania majú skúsenosti s ubytovaním na súkromí ▪ fungujúce poľnohospodárke družstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v obci sú málo rozvinuté kvalitné služby ▪ v obci sa nenachádza reštauračné zariadenie ▪ stredná až nižšia kúpna sila u domáceho obyvateľstva ▪ vlastnícke vzťahy bránia realizácii zámerov na zveľadenie obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ legislatíva vytvára vhodné prostredie pre naštartovanie podnikania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odchod kvalifikovaných pracovníkov a mladých ľudí za prácou do zahraničia ▪ nedostatočná výmena informácií

Životné prostredie a cestovný ruch

Vízia: Čistá a upravená obec s rozvinutými službami pre turistov a návštevníkov schopná rozvíjať a prezentovať vlastné kultúrno - historické a duchovné dedičstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v obci funguje separovaný zber odpadu ▪ využívanie alternatívnych zdrojov energie – malé vodné elektrárne ▪ obec sa nenachádza v ochrannom pásme národných parkov ▪ nádherný výhľad na okolité pohoria a Vysoké Tatry ▪ pstruhové vody, poľovnícky revír ▪ výskyt vzácnych druhov rastlín (Limba) ▪ hojný výskyt liečivých rastlín (repík lekársky, cinceria, materina dúška) ▪ v blízkosti sa nachádzajú Novoľubovnianske kúpele, Ľubovnianský hrad, Vyšné Ružbachy ▪ existujúci systém separovaného zberu odpadov ▪ obec má spracovanú protipovodňovú ochranu ▪ stredné ceny ubytovania v obci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvážanie odpadu na divoké skládky ▪ koryto rieky v obci sčasti znečistené ▪ domy, ktoré by mohli byť využívané v prospech rozvoja turizmu v obci sú vo vlastníctve súkromných osôb
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ horský terén v okolí obce je predurčený pre zimné športy (Novoľubovnianske kúpele, za Hombarkom) ▪ v obci je veľa neobývaných domov, ktoré by sa mohli využiť v prospech rozvoja turizmu ▪ lesy je možné využívať na poľovnícke účely (vlastník Urbárska spoločnosť) ▪ rozvinutie služieb pre cestovný ruch ▪ turistická zaujímavosť: tzv. Zbojnícke diery na Lysej hore 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chýbajúca spolupráca medzi dopyтом a ponukou v oblasti cestovného ruchu

Občianska infraštruktúra

Vízia: Obec s dostatkom bytových jednotiek a uspokojujúcim kultúrnym a voľnočasovým vyžitím

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ■ rímskokatolický farský kostol ■ Základná škola ■ Materská škola ■ futbalové ihrisko ■ pošta ■ knižnica ■ dom nádeje ■ telocvična ■ zdravotnícke zariadenia ■ kultúrny dom ■ lyžiarsky vlek - Novoľubovnianske kúpele ■ vybudované nové byty pre mladé rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> ■ chýbajú informačné tabule s vyznačením turisticky zaujímavých ciest ■ chýbajú bankomatové služby ■ chýbajúce centrum pre stretnanie občanov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ■ vlastníctvo pozemkov na verejných priestranstvách je obecné ■ zriadenie práčovne a mangľovne pre verejnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ■ v obci sa nachádzajú pozemky na rozvoj individuálnej bytovej výstavby v osobnom vlastníctve - mnoho vlastníkov

Sociálna oblast' a zdravotníctvo

Vízia: Obec s efektívnymi orientovanými sociálnymi a zdravotníckymi službami, primeranými pre občana a návštevníka

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdravotnícke služby v obci (stomatológ, pediater, všeobecný lekár, psychiater) ▪ dobre fungujúci klub dôchodcov - stretávanie, zájazdy, vzájomné obohacovanie ▪ poskytovanie stravy pre dôchodcov - existujúca vývarovňa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatočný počet opatrovateľiek ▪ nevyhovujúce priestory a technické vybavenie vývarovne pre dôchodcov ▪ chýbajúca lekáreň
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ inovatívne formy sociálnych a zdravotníckych služieb ▪ využitie možnosti zriadenia obecného sociálneho podniku ▪ spoločné zabezpečovanie opatrovateľskej služby pre okolité obce (Jakubany, Kolačkov) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatívne demografické trendy ▪ zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva ▪ nárast závislostí a sociálno-patologických javov

2.3 Klúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

V Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja je potrebné určiť klúčové disparity a hlavné faktory rozvoja z dôvodu zabezpečenia čo najvyššej adresnosti tohto dokumentu. Určenie klúčových dispartí (nerovností) a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy.

Klúčové disparity:

- relatívne vysoká miera nezamestnanosti
- slabo rozvinutá technická infraštruktúra v obci
- absencia služieb v obci
- takmer vôbec nerozvinutý cestovný ruch

Hlavné faktory rozvoja:

- vybudovanie technickej infraštruktúry ako podmienky pre rozvoj ostatných ekonomických a sociálnych činností v obci
- dlhodobo sa orientovať na rozvoj cestovného ruchu, rozvíjať všetky súvisiace činnosti a tým znížovať nezamestnanosť

3. Rozvojová stratégia

SWOT analýza sa prevádzka s cieľom podrobného zmapovania situácie v obci a uvedomenia si vonkajšieho prostredia, v ktorom sa obec rozvíja. Je dobrým východiskom pre zadefinovanie strategických cieľov budúceho rozvoja. Strategické ciele majú vychádzať z využitia silných stránok a snažiť sa zabrániť prehlbovaniu nepriaznivých faktorov zadefinovaných v slabých stránkach. Ciele zároveň umožnia zužitkovať zadefinované príležitosti a navrhnúť také rozvojové projekty, ktoré budú brať do úvahy ohrozenia pomenované v SWOT analýze.

Nižšie sú uvedené špecifické ciele pre budúci rozvoj obce Nová Ľubovňa, v rámci ktorých sú pomenované projektové zámery občanov a právnických osôb sídliacich na území obce. Je potrebné zdôrazniť, že významnou vlastnosťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja by mala byť živosť tohto dokumentu.

Živý dokument znamená, že súčasné poznanie a rozvojové potreby nie sú poznaním a potrebami konečnými, a že v budúcnosti sa toto poznanie a potreby môžu a budú dopĺňať a meniť. Preto by program mal zabezpečiť, aby v ňom aj budúce myšlienky a projekty našli svoje uplatnenie. Zároveň je však dôležité, aby obec zmenami v programe nezľavovala z najdôležitejších rozvojových princípov a hodnôt. To znamená, že obec by si dlhodobo mala udržiavať svoju víziu a strategické ciele a mala mať záujem o realizáciu takých zámerov, ktoré túto víziu a ciele podporujú.

Kapitola: Technická infraštruktúra
 Špecifický cieľ: Dobudovanie technickej infraštruktúry

Zámer	Rok realizácie	Objem peňazí	Nositel myšlienky/koordinátor	Možní partneri	Možný zdroj financovania zámeru	Poznámka
Dobudovanie kanalizačnej siete	2007 - 2009	35 mil. Sk	Obec Nová Ľubovňa	Veolia	Ministerstvo ŽP - environmentálny fond Fondy EÚ	
Rekonštrukcia miestnej komunikácie k IBV Jakubianka	2007 - 2008	16 mil. Sk	Obec Nová Ľubovňa		Fondy EÚ (OP ZI)	
Uprava hrádze pri potoku Jakubianka (športovo-oddychová zóna, detské ihrisko)	2008 - 2010	8 mil. Sk	Obec Nová Ľubovňa		Fondy EÚ VÚC PO vlastné zdroje	
Výstavba cyklotrás s prepojením na Novoľubovnianske kúpele	2008 - 2013	32 mil. Sk	Obec Nová Ľubovňa	obce mikroregiónu Lubovnianka	fondy EÚ VÚC PO vlastné zdroje	
Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov	2008 - 2013	5 mil. Sk	Obec Nová Ľubovňa	podnikatelia občania	Fondy EÚ VÚC PO vlastné zdroje	

Kapitola: Ekonómika a služby
 Špecifický cieľ: Zlepšenie ekonomiky a služieb

Zámer	Rok realizácie	Objem peňazí (mil.)	Nositel myšlienky/koordinátor	Možní partneri	Možný zdroj financovania zámeru	Poznámka
Vybudovanie stravovacieho zariadenia s možnosťou využívania občanmi obce, turistami, zamestnancami	2008 - 2009	3 mil.	Obec Nová Ľubovňa	PD Nová Ľubovňa podnikatelia	Ministerstva SR vlastné zdroje	
Spoločný projekt na propagáciu poskytovaných služieb podnikateľov	2007 - 2008	0,5 mil	Obec Nová Ľubovňa	podnikatelia	Malé granty SACR	

Kapitola:
Špecifický cieľ:

Životné prostredie a cestovný ruch
Byť ohľaduplný k životnému prostrediu a vzýsiť ekonomickú prosperitu obce prostredníctvom cestovného ruchu.

Zámer	Rok realizácie	Objem peňaží (mil.)	Nositel' myšlienky/koordinátor	Možní partneri	Možný zdroj financovania zámeru	Poznámka
Dobudovanie centra pre zber odpadov, vybudovanie kompostoviska v obci a rozšírenie komodít separovaného zberu	2007 - 2013	4 mil.	Obec Nová Ľubovňa	Ekos, SL podnikatelia občania	Ministerstvo ŽP Fondy EU	
Zriadenie turisticky zaujímavých atrakcií: Novoľubovnianská izba – národnopisná expozícia	2007 - 2008	1,5 mil.	Obec Nová Ľubovňa	folklorny súbor občania	Ministerstvo kultúry	
Vybudovanie zimného lyžiarskeho strediska v obci Nová Ľubovňa	2012 - 2014	20 mil.	Obec Nová Ľubovňa	miestny podnikatelia	Fondy EU	
Vybudovanie a zriaďenie: Gazdovský dvor - turisticky zaujímavého objektu s ukážkami tradičných remesiel, chovom koní, domáciach zvierat a možnosťou ubytovania	2008 - 2009	3 mil.	Obec Nová Ľubovňa	PD Nová Ľubovňa Calendula Urbariát NLE remeselníci občania	Fondy EU	
Regulácia potoka Jakubianka	2009 - 2011	podľa PD	Obec Nová Ľubovňa	Obec Jakubany Povodie P a D	Ministerstvo ŽP	
Výstavba odvodňovacieho a regulačného systému v lokalitách s problémami so spodnou a povrchovou vodou	2010 - 2013	podľa PD	Obec Nová Ľubovňa	Povodie P a D	Ministerstvo ŽP	
Vybudovanie viacúčelového areálu v centre obce pre oddych, relax a stretnávanie občanov. (cyklokrosová dráha, vyhliadková veža, tribúna, dejského ihrisko - preliezky, hobiačky, kolotoč, koliba - stravovacie zariadenie vhodné na rodinné oslavy, obecné podujatia)	2009 - 2013	PD: 750 tis. Výstavba: 15 mil.	Obec Nová Ľubovňa	miestny podnikatelia remeselníci občania	Fondy EU	

Kapitola: Občianska infraštruktúra
 Špecifický cieľ: Dobudovanie a modernizácia občianskej infraštruktúry

Zámer	Rok realizácie	Objem peňazí (mil.)	Nositel' myšlienky/koordinátor	Možní partneri	Možný zdroj financovania zámeru	Poznámka
Pomenovanie ulíc a ich označenie + Dopravné značenie v obci	2007 - 2010	2 mil.	Obec Nová Ľubovňa		vlastné zdroje	
Rekonštrukcia autobusových zastávok a úprava ich okolia	2008 - 2009	1 mil.	Obec Nová Ľubovňa	občania	Ministerstvá SR vlastné zdroje	
Turistické značenie NovoĽubovnianske kúpele		0,1 mil.	Obec Nová Ľubovňa	občianske združenia Urbariát NL	Malé grantové programy vlastné zdroje, dotácie	
Vybudovanie športových centier v lokalitách za ihriskom a kúpalisko	2007 - 2013	4 mil	Obec Nová Ľubovňa	športový klub občania	Úrad vlády SR Ministerstvá SR	
Rekonštrukcia telocvične ZŠ	2008 - 2010	2 mil.	ZŠ Nová Ľubovňa	ZŠ	Úrad vlády SR Ministerstvá SR	
Dostavba nájomných bytov 2x 16 b. j.	2007 - 2009	23 mil.	Obec Nová Ľubovňa	športový klub podnikateľia	ŠFRB, ŠR ŠFRB, ŠR	
Výstavba detských ihrísk	2007 - 2008	3 mil.	Obec Nová Ľubovňa	občania, podnikateľia	Fond EU Malé grantové programy	
Výstavba Materskej školy pre zlepšenie podmienok fungovania	2008 - 2013	12 mil.	Obec Nová Ľubovňa	občania MŠ	VUC FSR	
Rekonštrukcia priestorov Hasičskej zbrojnice, modernizácia techniky DHZ	2008 - 2010	5 mil.	Obec Nová Ľubovňa	DHZ	Fondy EU Ministerstvá SR	
Vybudovanie vzduchotechniky v kultúrnom dome a osvetlenia javiska	2008 - 2009	1 mil.	Obec Nová Ľubovňa	občania	Fondy EU Ministerstvá SR	

Kapitola: Sociálna infraštruktúra
Špecifický cieľ: Dobudovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry

Zámer	Rok realizácie	Objem peňazí (mil.)	Nositel' myšlienky/koordinátor.	Možní partneri	Možný zdroj financovania zámeru	Poznámka
Zvyšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva (vidiecky turizmus)	2008	3 mil.	Obec Nová Ľubovňa	miestny podnikateľia	fondy EÚ	
Zriaďanie strediska pre samostatné skupiny (matky s deťmi, mládež, nezamestnaných, dôchodcov)	2007-2009	3 mil.	Obec Nová Ľubovňa	občianske združenia	Ministerstvá SR Malé grantové programy fondy EÚ	
Zriaďanie hospicu pre starých a chorych, strediska sociálnych služieb (vrátane práčovne a mangľovne pre chorých a osamelych)	2009 - 2013	5 mil.	Obec Nová Ľubovňa	Spišská katolícka charita VUC	VUC SR	

Kapitola: Hospodárska činnosť
Špecifický cieľ: Zvýšenie zamestnanosti a ekonomickej prosperity v obci

Zámer	Rok realizácie	Objem peňazí (mil.)	Nositel' myšlienky/koordinátor	Možní partneri	Možný zdroj financovania zámeru	Poznámka
Zriadenie obecného podniku v obci	2007	0,5 mil.	Obec Nová Ľubovňa		Vlastné zdroje	
Vytvorenie vhodných podmienok pre malých a stredných podnikateľov	2008-2013	0,5 mil.	Obec Nová Ľubovňa	miestny podnikatelia	Fondy EU Vlastné zdroje	